

MEMO

Aan : Het Algemeen Bestuur
Van : Het Dagelijks Bestuur
Datum : 30 juni 2021

Onderwerp : Procesvoorstel bestuurlijke positionering RHCE

Aanleiding

Op 16 december 2020 heeft het AB een besluit genomen over de taakopdracht en organisatie van het RHCE met een toetsmoment over twee jaar mits er dan geen aanwijzingen zijn tot bijstelling. In de voorstellen aan het AB en in de besluiten wordt tijd genomen om eerst het RHCE door te ontwikkelen om dan pas het principiële besluit te nemen over de bestuurlijke en organisatorische positionering van het RHCE. Er is dus (nog) geen expliciet en eenduidig besluit genomen over bestuurlijke positie van het RHCE.

Berenschot heeft in 2016 geadviseerd om het RHCE te ontvlechten uit de Metropoolregio omdat voor de 21 gemeenten de kerntaak van de Metropoolregio ligt bij het samenwerkingsakkoord. Tevens is geadviseerd daarover een bestuurlijk besluit te nemen.

Reikwijdte van het procesvoorstel

Het DB is procesverantwoordelijk om met de 20 deelnemende gemeenten tot een gedragen besluit te komen over de bestuurlijke toekomst van het RHCE. Dit vraagt om een zorgvuldig proces met alle betrokken partijen. Eerste vereiste is dat er een zelfde beeld is bij de partijen over dit vraagstuk en dat er overeenstemming is over het te doorlopen proces.

Betrokken partijen binnen de governance

- Het DB. Is verantwoordelijk voor het bestuurlijk functioneren van de Metropoolregio in zijn geheel. Is hierdoor procesverantwoordelijk voor de vraag m.b.t. de bestuurlijke positie van het RHCE
- De Bestuurscommissie. Er is een Bestuurscommissie RHCE, een zelfstandige dienst RHCE met een directeur RHCE die verantwoording afgelegd aan de portefeuillehouder RHCE én de Bestuurscommissie. De Bestuurscommissie is bestuurlijk verantwoordelijk voor het functioneren van het RHCE organisatie en de strategie. Is hierdoor de belangrijkste adviseur aan het DB voor wat betreft de bestuurlijke positionering. Daarbij is het als bestuursorgaan ook "partij".
- Het Algemeen Bestuur. Is eindverantwoordelijk voor de samenwerking, de gemeenschappelijke regeling en begroting MRE/RHCE. Is opdrachtgever aan het DB en stelt de kaders mbt samenwerking en besluitvorming.

- De 20 deelnemende gemeenten. De 20 gemeenten zijn eigenaar/aandeelhouder én klant van het RHCe en bepalen gezamenlijk de koers van het RHCe

Context

- RHCe heeft een specifieke uitvoeringstaak voor 20 gemeenten die niet verbonden is met de strategische beleidsopgaven van de MRE
- Het RHCe heeft als het ware onderdak in de Gemeenschappelijke Regeling MRE. Hierdoor is het DB wel de formele werkgever van het RHCe en is concernverantwoordelijk voor de geconsolideerde begroting en jaarrekening.
- Er een Bestuurscommissie met de bevoegdheden van een dagelijks bestuur als het gaat om strategie, organisatie en financiën van het RHCe.
- Het Algemeen Bestuur heeft een besluit genomen over de taakopdracht en organisatie van het RHCe met een toetsmoment over twee jaar mits er dan geen aanwijzingen zijn tot bijstelling. In de voorstellen aan het AB en in de besluiten wordt tijd genomen om eerst het RHCe door te ontwikkelen om dan pas het principiële besluit te nemen over de bestuurlijke en organisatorische positionering van het RHCe. De Bestuurscommissie heeft de bestuurlijke opdracht hier uitvoering aan te geven.
- Het DB heeft eerder de voorkeur uitgesproken om vanuit efficiency overwegingen toe te werken naar een éénhoofdige directie voor de MRE als totaal. Er toen nog vanuit gaande dat het RHCe onderdeel blijft van de gemeenschappelijke regeling MRE én er sprake moet zijn van synergie.
- Deels is daar nu al sprake van omdat de secretaris/directeur MRE de werkgeversrol vervult in de COR en het Lokaal Overleg.
- De twee werkorganisaties MRE en RHCe delen de bedrijfsvoeringstaken P&O en financiën, die bij de MRE-organisatie zijn ondergebracht. De taken ICT en facilitaire zaken zijn bij het RHCe ondergebracht
- Het gebouw valt onder verantwoordelijkheid van het RHCe. Het Algemeen Bestuur heeft als eigenaar uiteindelijk de eindverantwoordelijkheid. De werkorganisatie MRE huurt kantoorruimte van het RHCe

Tussenstand bij RHCe: mei 2021

Er wordt onverkort gewerkt aan de nieuwe koers van de organisatie. Daarbij is digitalisering steeds belangrijker, gaandeweg vindt een kanteling plaats: van *traditioneel archivistisch opslaan* naar *innovatief digitaal informatiebeheer*. Van een *inspecterende, achteraf kijkende* organisatie, naar een *adviserende, vooruit kijkende* organisatie. Van een *volgzame dienst*, naar een *gezaghebbende organisatie op het gebied van informatiearchitectuur en informatica*.

Programma RHCe 2021/2022

Op 6 mei 2021 is het bestuurlijk vastgestelde Programma RHCe 2021/2022 openbaar gemaakt. Daarin zijn koers, taken en verantwoordelijkheden van RHCe vastgelegd. Gemeenten, publiek en anderen weten waar RHCe voor staat, en waar zij aan toe zijn. Het Programma is opgesteld in samenspraak met de gemeenten.

Inrichten organisatie

Het functieboek is aangepast aan de nieuwe organisatie. Vanaf 2018 zijn de opgetreden vacatures niet (met een arbeidsovereenkomst) vervuld in afwachting van bestuurlijke besluitvorming door het AB in december 2020. Inmiddels is een

wervingscampagne op gang, gericht op medewerkers die het RHCe en de gemeenten straks nodig hebben: deskundig, mondig, kritisch, vlot en proactief.

Toekomstige speerpunten:

- Aanzienlijke toenemende automatisering en digitalisering van interne en externe diensten
- Benadrukking door RHCe van standaardisatie en innovatie van het digitaal informatiebeheer bij gemeenten in de regio
- Aanjager van modernisering en toepassing van de gemeentelijke informatiearchitectuur aangaande het informatiebeheer
- Monitoring bij gemeenten inzake de kwaliteit van de RHCe-dienstverlening
- Bij de bestuurlijke informatievoorziening zal het nu vooral gaan hoe het gaat met het gemeentelijke informatiebeheer, welks toetsing een van de drie hoofdtaken is van RHCe (naast advisering en informatiebeheer).

Bestuurlijke positionering RHCe

De keuze m.b.t. de bestuurlijke positionering van het RHCe reikt verder dan een organisatorische en managementvraag. Het zegt iets over de bedoeling en kerntaak van de samenwerking en de organisatie. Het is van belang dat de governance overeenkomt met deze bedoeling en kerntaak van de organisatie. Eerder heeft Berenschot daarover al een advies uitgebracht.

Welk besluit er ook genomen wordt in alle gevallen geldt dat een gezonde organisatie met vertrouwen in de dienstverlening voorwaardelijk is voor een succesvolle bestuurlijke en organisatorische inbedding.

De Bestuurscommissie moet in ieder geval zijn opdracht afmaken: het inrichten van de nieuwe organisatie en het gereed maken voor de toekomst. Daarnaast blijft het bestuurlijk verantwoordelijk voor het RHCe. Het is van belang dat het RHCe zich de komende twee jaar kan richten op deze doorontwikkeling en dat de gemeenten deze ontwikkeling positief zullen onderschrijven.

Processtappen

- Eerste prioriteit is het onder verantwoordelijkheid van de BC voortzetten van de in gang gezette herinrichting en doorontwikkeling van het RHCe .
- Daarom vooralsnog continueren van de huidige bestuurlijke en ambtelijke organisatie en aansturingsmodel in afwachting van de definitieve keuze mbt de bestuurlijke positionering.
- Dit in gang te zetten 1 jaar na het besluit van het AB zodat het RHCe én de gemeenten de tijd hebben zich een goed beeld te vormen bij de gewenste ontwikkeling.
- De vraag m.b.t. de bestuurlijke positionering onder verantwoordelijkheid van het DB 1e kwartaal 2022 starten.(Onderzoeksvoorstel in AB van febr 2022, is 1 jaar na besluit AB)
- Hiervoor een extern bureau inschakelen zodat in het 1^e en 2^e kwartaal het onderzoek uitgevoerd wordt.
- Een eerste contour kan dan worden voorgelegd eind 2^e kwartaal aan het DB en AB. (AB van juni 2022). Afhankelijk van de aanbeveling wordt het proces verder uitgelijnd. Met besluitvorming uiterlijk in het 1^e kwartaal 2023. (AB febr 2023, is twee jaar na besluit AB)

Bijlage: Besluit AB 16 december 2020

Brief BC aan het AB en de gemaakte notities over ontvlechting en bestuurlijke positie

“Nu is de situatie dat de MRE en RHCE adequaat samenwerken bij de PIOFAH taken dat past bij de wens om daar waar dat gunstig is, naar samenwerking te streven, zowel bij PIOFAH-taken als op archivalie of informatica. Het is de bedoeling dat samenwerking gezocht wordt met één (of meer) zusterinstellingen van het RHCE.”

“Afhankelijk wat de ontwikkelingen daaromtrent zijn in de komende periode, kan te zijner tijd worden nagegaan of de bestuurlijke inbedding van het RHCE aangepast dient te worden en zo ja, hoe. Dat kan zijn continueren van de huidige situatie binnen de gemeenschappelijke regeling van de MRE, andere varianten zijn ook mogelijk. Indien de omstandigheden daarom vragen kunnen daartoe bestuurlijke voorstellen worden gedaan”.

“vanaf 2017 snel effectieve wordende samenwerking tussen het RHCE en MRE over verschillende functionaliteiten aanleiding om niet te tornen aan de nu gangbare manier van werken”.

Besluit AB Op 16 december 2020

Binnen de vastgestelde begroting en meerjarencijfers, om:

- De taken van het RHCE, zoals die uit wet- en regelgeving en uit de tekst van de gemeenschappelijke regeling voortvloeien, onverkort voort te zetten,
- De huidige uitvoeringsactiviteiten, dienstverlening en werkwijzen van het RHCE te continueren voor de komende jaren, mits er over 2 jaar geen aanwijzingen tot bijstelling zijn,
- De advisering aan gemeenten te intensiveren (met name informatica en archivalie),
- Met zusterinstelling(en) samen te werken ten voordele van dienstverlening aan gemeenten, instellingen en burgers (o.m. functionaliteit en toepassingsgebieden van het e-depot).